

**នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកម្ពុជា
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា**

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ៖ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ត.ក
ភាគីដាក់ឯកសារ៖ លោក **ខៀវ សំផន** និង លោក **នួន ជា**
ដាក់ជូន៖ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកម្ពុជា
ភាសាដើម៖ **បារាំង**
កាលបរិច្ឆេទឯកសារ៖ ថ្ងៃទី ១៣ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date) : 13-Aug-2014, 15:38
CMS/CFO : Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ៖ **សាធារណៈ**
ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង៖ **សាធារណៈ/Public**
ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់៖
ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់ណោះអាសន្ន៖
ឈ្មោះមន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកសំណុំរឿង និងឯកសារ៖
ហត្ថលេខា៖

**សំណើបន្ទាន់របស់មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន និងមេធាវីការពារក្តី លោក នួន ជា
សុំពន្យារពេលកំណត់ និងបង្កើនចំនួនទីសំណើបណ្តឹងសាធារណៈ**

<u>ដាក់ដោយ៖</u>	<u>ដាក់ជូន៖</u>
មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន	អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកម្ពុជា
មេធាវី គង់ សំអុន	ចៅក្រម គង់ ស្រីម
មេធាវី Anta GUISSÉ	ចៅក្រម Agnieszka KLONOWIECKA-MILART
មេធាវី Arthur VERCKEN	ចៅក្រម សោម សិរីវឌ្ឍ
	ចៅក្រម Chandra Nihal JAYASINGHE
មេធាវីការពារក្តីលោក នួន ជា	ចៅក្រម ម៉ុង មុនីចរិយា
មេធាវី សុន អុណ	ចៅក្រម យ៉ា ណារិន
មេធាវី Victor KOPPE	ចៅក្រម Florence Ndepele Mwachande MUMBA

សហព្រះរាជអាជ្ញា៖

លោកស្រី ជា លាង

លោក Nicholas KOUMJIAN

មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់

គោរពជូនអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល

- ១. នៅថ្ងៃទី ០៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានប្រកាសសាលក្រមលើសំណុំរឿង ០០២/០១ ហើយបានប្រកាសថា លោក ខៀវ សំផន និង លោក នួន ជា មានពិរុទ្ធពិបទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ និងបានផ្តន្ទាទោសពួកគាត់ ដាក់ពន្ធនាគារអស់មួយជីវិត។ នៅថ្ងៃដែលនោះ ភាគីនានាបានទទួលសេចក្តីជូនដំណឹងនៃសាលក្រមជាលាយលក្ខណ៍អក្សរជាបីភាសាការងាររបស់ អ.វ.ត.ក^២។
- ២. មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន និង មេធាវីការពារក្តីលោក នួន ជា (“មេធាវីការពារក្តី”) ដែលមានបំណងប្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រមនេះ^៣ ស្នើសុំពន្យារពេលកំណត់ដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ និងសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ ព្រមទាំងស្នើសុំបង្កើនចំនួនទំព័រនៃឯកសារទាំងពីរនេះ ស្របតាមអត្ថបទច្បាប់ជាធរមាន។

I. ច្បាប់ដែលអនុវត្តចំពោះការដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ និងសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ

៣. វិធាន ១០៥(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងរបស់ អ.វ.ត.ក (“វិធានផ្ទៃក្នុង”) ចែងថា៖

“ភាគីដែលមានបំណងប្តឹងសាទុក្ខចំពោះសាលក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ត្រូវដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ ដោយបញ្ជាក់ពីមូលដ្ឋាននៃបណ្តឹងសាទុក្ខនោះ។ សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ ដែលបញ្ជាក់ពីមូលដ្ឋាននីមួយៗ ត្រូវបញ្ជាក់ពីកំហុសអង្គច្បាប់ ដែលនាំឱ្យសេចក្តីសម្រេចនោះមោឃៈ និងកំហុសអង្គហេតុ ដែលនាំឱ្យសេចក្តីសម្រេចនោះមានភាពមិនយុត្តិធម៌។ បន្ទាប់មក ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខ ត្រូវដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ ដោយបញ្ជាក់ពីទង្វើករណី និងឯកសារសំអាងផ្លូវច្បាប់ដែលគាំទ្រមូលដ្ឋាននីមួយៗ (...)”។

¹ ប្រតិចារិកសវនាការ ថ្ងៃទី ០៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤ E1/241.1។

² សាលក្រមក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ ចុះថ្ងៃទី ០៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤ ឯកសារ E313 (“សាលក្រម”)។

³ វិធាន ១០៤ និងវិធានបន្តបន្ទាប់ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

- ៤. វិធាន ១០៧(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ចែងអំពីពេលវេលាកំណត់៖
“សេចក្តីសុំប្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រមនៃអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដូចមានកំណត់នៅក្នុង វិធាន ១០៥(៣) ត្រូវធ្វើក្នុងរយៈពេល ៣០ ថ្ងៃ គិតចាប់ពីថ្ងៃប្រកាសសាលក្រម ឬការជូនដំណឹងពី សាលក្រមនោះ តាមករណីសមស្រប។ ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខ ត្រូវដាក់ជូនសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ ក្នុងរយៈពេល ៦០ ថ្ងៃ គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការជូនដំណឹងពីការប្តឹងសាទុក្ខ”។
- ៥. វិធាន ៣៩(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុងចែងថា គ្រប់ពេលវេលាកំណត់ទាំងអស់ដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ជា ធរមាន វិធានផ្ទៃក្នុង សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត និងសេចក្តីសម្រេចរបស់ចៅក្រម តាមករណីសមស្រប ណាមួយ ត្រូវតែគោរពតាមជាដាច់ខាត។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ វិធាន ៣៩(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង បញ្ជាក់ថា អង្គជំនុំជម្រះអាចពន្យារពេលវេលាដែលខ្លួនបានកំណត់ តាមរយៈពាក្យសុំរបស់ភាគី ពាក់ព័ន្ធ ឬតាមគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់ខ្លួន។
- ៦. មាត្រា ៨(៥) នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការដាក់ឯកសារនៅ អ.វ.ត.ក (“សេចក្តីណែនាំអនុវត្ត”) ចែងអំពីការចាប់ផ្តើមរាប់ពេលវេលាកំណត់៖
“លើកលែងតែមានការណែនាំផ្ទុយពីនេះរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ឬពីអង្គជំនុំជម្រះណាមួយ នៃ អ.វ.ត.ក ពេលវេលាកំណត់ ត្រូវចាប់រាប់មួយថ្ងៃបន្ទាប់ពីថ្ងៃនៃការជូនដំណឹងពីឯកសារជា ភាសាខ្មែរ និងភាសាផ្លូវការមួយផ្សេងទៀតរបស់ អ.វ.ត.ក។ ក្នុងករណីពិសេស សហចៅក្រម ស៊ើបអង្កេត ឬអង្គជំនុំជម្រះ អាចសម្រេចថា ពេលវេលាកំណត់ត្រូវចាប់ផ្តើមគិតពីថ្ងៃបន្ទាប់នៃថ្ងៃ ដាក់ឯកសារជាភាសាផ្លូវការ”។
- ៧. ភាសាប្រើប្រាស់ជាផ្លូវការក្នុងកិច្ចការរបស់ អ.វ.ត.ក គឺភាសាខ្មែរ ភាសាអង់គ្លេស និងភាសា បារាំង⁴។ មាត្រា ៧ នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្ត ចែងថា “គ្រប់ឯកសារទាំងអស់ ត្រូវដាក់ជាភាសាខ្មែរ រួមជាមួយអង់គ្លេស និង/ឬបារាំង”។
- ៨. អនុលោមតាមមាត្រា ៥(២) នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្ត ឯកសារដាក់នៅអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល នៃ អ.វ.ត.ក “មិនត្រូវលើសពី ៣០ ទំព័រជាភាសាអង់គ្លេស ឬបារាំង និង ៦០ ទំព័រជាភាសាខ្មែរ”។

⁴ មាត្រា ៤៥ ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីការបង្កើត អ.វ.ត.ក។

មាត្រា ៥(៤) បញ្ជាក់ថា “តាមការស្នើសុំរបស់ភាគីចូលរួម ចៅក្រមអាចបង្កើនចំនួនសន្លឹករបស់
ឯកសារ នៅក្នុងកាលៈទេសៈពិសេស”។

II. សារៈសំខាន់នៃសំណើនេះ

- ៩. បណ្តឹងសាទុក្ខ ជាឧបាស្រ័យតែមួយគត់ប្រឆាំងនឹងសាលក្រម ចុះថ្ងៃទី ០៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤
ដោយហេតុថា “សេចក្តីសម្រេចនៃអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល គឺជាសេចក្តីសម្រេចចុងក្រោយ
និងមិនត្រូវបង្វិលឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងវិញឡើយ”⁵។
- ១០. ប្រសិនបើដំណាក់កាលបណ្តឹងសាទុក្ខនឹងមាននីតិវិធីច្រើនជំហាន (សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹង
សាទុក្ខ សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ⁶ ចម្លើយតប និង/ឬ ការឆ្លើយតប⁷ សវនាការលើបណ្តឹងសាទុក្ខ⁸)
ជំហានទីមួយ (សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ) គឺជាជំហានសំខាន់បំផុត។
- ១១. ជាក់ស្តែង សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ ត្រូវលើកឡើងពីមូលដ្ឋាននៃបណ្តឹងសាទុក្ខទាំងអស់
ទាំងខាងអង្គច្បាប់ និងអង្គហេតុ។ បន្ទាប់មកទៀត មូលដ្ឋាននៃបណ្តឹងសាទុក្ខដែលបានបង្ហាញ និង
លើកឡើងទាំងនេះ នឹងត្រូវរៀបរាប់លម្អិត ក្នុងសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ “ដោយបញ្ជាក់ពីទន្ទឹករណ៍
និងឯកសារសំអាងផ្លូវច្បាប់ដែលគាំទ្រមូលដ្ឋាននីមួយៗ”⁹។
- ១២. ខុសពីតុលាការអន្តរជាតិផ្សេងទៀត¹⁰ នៅ អ.វ.ត.ក គ្មានបទប្បញ្ញត្តិនៃអត្ថបទច្បាប់ជាធរមានណា
មួយ ចែងអំពីការអនុញ្ញាតឱ្យកែប្រែមូលដ្ឋាននៃបណ្តឹងសាទុក្ខ ដែលបានលើកឡើងពីដំបូងនៅក្នុង

⁵ វិធាន ១០៤(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។
⁶ វិធាន ១០៥(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។
⁷ មាត្រា ៨(៣) និងមាត្រា ៨(៤) នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្ត។
⁸ វិធាន ១០៩ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។
⁹ វិធាន ១០៥(៣) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង (យើងខ្ញុំជាអ្នកគូសបន្ទាត់ពីក្រោម)។
¹⁰ មាត្រា ១០៨ នៃវិធាននីតិវិធី និងភ័ស្តុតាង របស់តុលាការឧក្រិដ្ឋកម្មអន្តរជាតិសម្រាប់ប្រទេសប្រាំង (TPIR) និងតុលាការ
ឧក្រិដ្ឋកម្មអន្តរជាតិសម្រាប់អតីតប្រទេសយូហ្គោស្លាវី (TPIY)។ វិធាន ៦១ នៃវិធានតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ (CPI)។ មាត្រា
១៧៧(គ) នៃវិធាននីតិវិធី និងភ័ស្តុតាងរបស់តុលាការពិសេសសម្រាប់ប្រទេសលីបង់ (TSL)។

សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ នោះទេ។

១៣. លើសពីនេះទៅទៀត វិធានផ្ទៃក្នុងចែងថា “ភាគីមិនអាចលើកឡើងអំពីបញ្ហាណាមួយនៃអង្គហេតុ ឬអង្គច្បាប់ ដែលមិនបានសរសេរបង្ហាញមុន នៅក្នុងសារណានៃបណ្តឹងសាទុក្ខ នៅក្នុងអំឡុងពេល នៃសវនាការឡើយ”¹¹។

១៤. ជាពិសេស វិធានផ្ទៃក្នុងបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា “វិសាលភាពនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ ត្រូវកម្រិតត្រឹមបញ្ហា ដែលលើកឡើងក្នុងសេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ”¹²។

១៥. អាស្រ័យហេតុនេះ មូលដ្ឋាននៃបណ្តឹងសាទុក្ខ ដែលមិនត្រូវបានបង្ហាញ ឬលើកឡើង នៅ ដំណាក់កាលនៃសេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ នឹងមិនអាចត្រូវបានលើកឡើងនៅពេលក្រោយ បានឡើយ ហើយអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ដែលជាស្ថាប័នសម្រេចសេចក្តីចុងក្រោយ ក៏នឹងមិន លើកយកមូលដ្ឋានថ្មីបែបនេះមកពិចារណាដែរ។ ដូច្នោះ សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ ត្រូវ តែសរសេរបង្ហាញឱ្យបានសព្វជ្រុងជ្រោយ។

១៦. យើងឃើញហើយថា សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ គឺជាបញ្ហាប្រឈមដ៏ពិតប្រាកដមួយ ដែលជាយុត្តិកម្មសម្រាប់ឱ្យអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលពន្យារពេលវេលាកំណត់ និងបង្កើនចំនួន ទំព័រនៃសេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ ព្រមទាំងពន្យារពេលវេលាកំណត់ និងបង្កើនចំនួនទំព័រ នៃសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ។ បញ្ហាប្រឈមនេះ មានទំហំធំធេងណាស់ ដោយសារតែអង្គជំនុំជម្រះ សាលាដំបូងបានប្រកាសទទួលស្គាល់ថា លោក ខៀវ សំផន និងលោក នួន ជា មានពិរុទ្ធភាព ចំពោះអង្គហេតុទាំងមូល ដែលបានចោទប្រកាន់នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ និងបានផ្តន្ទាទោស ពួកគាត់ឱ្យជាប់ពន្ធនាគារអស់មួយជីវិត ដែលជាទោសធ្ងន់បំផុត។

¹¹ វិធាន ១០៩(៦) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

¹² វិធាន ១១០(១) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង (យើងខ្ញុំជាអ្នកគូសបន្ទាត់ពីក្រោម)។

**III. យុត្តិកម្មនៃការពន្យារពេលវេលាកំណត់ និងបង្កើនចំនួនទំព័រសេចក្តីជូនដំណឹងអំពី
បណ្តឹងសាទុក្ខ និងសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ**

១៧. ច្បាប់ណាស់ថា ក្នុងករណីជាក់លាក់នៃបណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រមណាមួយ ពេលវេលា
កំណត់ (៣០ ថ្ងៃ និង ៦០ ថ្ងៃ) និងចំនួនទំព័រ (៣០ ទំព័រ សម្រាប់ឯកសារនីមួយៗ) មិនគ្រប់គ្រាន់
នោះទេ។

១៨. គួរកត់សម្គាល់ថា នៅចំពោះមុខតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិផ្សេងទៀត ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខមាន
រយៈពេល ៣០ ថ្ងៃ¹³ សម្រាប់ការដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ និង ៧៥ ថ្ងៃ¹⁴ ឬ រហូត
ដល់ ៩០ ថ្ងៃ¹⁵ សម្រាប់ការដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខចំនួន ១០០ ទំព័រ¹⁶ (ដោយមានលទ្ធភាព
កែប្រែមូលដ្ឋាននៃបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ខ្លួនបាន)។ លើសពីនេះទៅទៀត ឯកសារទាំងនេះ អាចត្រូវ
បានដាក់តែមួយភាសាប៉ុណ្ណោះ។

១៩. សេចក្តីបញ្ជាក់ចុងក្រោយនេះ មានសារៈសំខាន់ខ្លាំងណាស់ ពីព្រោះថានៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក
ការដាក់ជាចាំបាច់នូវឯកសារជាពីរភាសាផ្លូវការ ធ្វើឱ្យវិវាទកាត់បន្ថយពេលវេលាកំណត់ថែម
ទៀត ដោយសារតែការបកប្រែ មុនពេលដាក់។ ជាក់ស្តែង¹⁷ ឯកសារ ៣០ ទំព័រ សរសេរជាភាសា
បារាំង ត្រូវការពេលប្រហែល ៦ ថ្ងៃធ្វើការ (មិនរាប់បញ្ចូលថ្ងៃសៅរ៍ និងថ្ងៃអាទិត្យ) ដើម្បីបកប្រែ
ជាភាសាមួយផ្សេងទៀត។ ចំណែកឯឯកសារ ១០០ ទំព័រ គឺត្រូវការពេល ២០ ថ្ងៃធ្វើការ (ស្មើនឹង
៤ សប្តាហ៍) ដើម្បីបកប្រែ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត យើងខ្ញុំសូមគូសបញ្ជាក់ថា ភាពស្មុគស្មាញនៃការងារ
តាក់តែងសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ នាំឱ្យមានការកែប្រែ បន្ថែមបន្ថយ រហូតដល់ផុតពេលវេលា

¹³ មាត្រា ១០៨ នៃវិធាននីតិវិធី និងកំណត់តាំងរបស់ TPIR និង TPIY, វិធាន ១៥០ នៃវិធាននីតិវិធី និងកំណត់តាំងរបស់ CPI, មាត្រា ១៧៧(ក) នៃវិធាននីតិវិធី និងកំណត់តាំងរបស់ TSL។

¹⁴ មាត្រា ១១១ នៃវិធាននីតិវិធី និងកំណត់តាំងរបស់ TPIR និង TPIY, មាត្រា ១៨២(ក) នៃវិធាននីតិវិធី និងកំណត់តាំងរបស់ TSL។

¹⁵ វិធាន ៥៨ នៃវិធានតុលាការ CPI។

¹⁶ វិធាន ៥៨ នៃវិធានតុលាការ CPI, គ)១.ក) នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីចំនួនទំព័រនៃសារណា និងបណ្តឹងសាទុក្ខ (TPIR), I.គ)១.ក) នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីចំនួនទំព័រនៃសារណា និងបណ្តឹងសាទុក្ខ (TPIY), មាត្រា ៥(១) នៃសេចក្តីណែនាំអនុវត្តស្តីពីការដាក់ឯកសារនៅ TSL (នៅ TPIR, TPIY និង TSL កម្រិតត្រឹម ៣០ ០០០ ពាក្យ ស្មើនឹងប្រហែល ១០០ ទំព័រ)។

¹⁷ ផ្អែកលើចំនួនទំព័របកប្រែ ៥ ទំព័រ ជាមធ្យមក្នុងមួយថ្ងៃ នៅពេលដែលអង្គការបកប្រែភាសាពុំមានឯកសារបកប្រែច្រើន។

សំណើបន្ទាន់មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន និងមេធាវីការពារក្តីលោក នួន ជា សុំពន្យារពេលកំណត់ និងបង្កើនចំនួនទំព័រ
នៃបណ្តឹងសាទុក្ខ

កំណត់ ដែលមិនអាចឱ្យដាក់ឱ្យបកប្រែបណ្តើរ សរសេររបណ្តើរនោះទេ។

២០. អាស្រ័យហេតុនេះ បើទោះបីជាមិនដឹងអំពីទង្វើករណី ដែលអាចត្រូវបានទាញចេញពីលក្ខណៈ ពិសេសនៃការកាត់ចេញនូវពេលវេលាបកប្រែ ដូចបានលើកឡើងខាងលើ នៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក ក៏ដោយ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលនៃតុលាការអន្តរជាតិ អនុញ្ញាតឱ្យពន្យារពេលកំណត់ និង បង្កើនចំនួនទំព័រនៃសេចក្តីសន្និដ្ឋាន ដោយពិនិត្យទៅលើកាលៈទេសៈដោយឡែកនៃរឿងក្តីនីមួយៗ ប្រសិនបើខ្លួនយល់ឃើញថា វាជាផលប្រយោជន៍យុត្តិធម៌ ក្នុងការធានាថា ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខ មានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីសរសេរ “សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ”¹⁸ និង/ឬ “សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ”¹⁹ ប្រកបដោយអត្ថន័យខ្លីមសារ។

២១. រឿងក្តីហោក ខៀវ សំផន ដូចគ្នានឹងករណីនេះដែរ ដោយសារតែទំហំធំធេង និងភាពស្មុគស្មាញនៃ សំណុំរឿង (សក្ខីកម្ម ឯកសារភ័ស្តុតាង សេចក្តីសម្រេចនានា ក្នុងចំនួនដ៏ច្រើន...) ²⁰ ភាពវែង និង ភាពស្មុគស្មាញនៃសាលក្រម²¹ និង/ឬប្រភេទ និងវិសាលភាពនៃមូលដ្ឋានបណ្តឹងសាទុក្ខ²²។ យ៉ាង

¹⁸ រដ្ឋអាជ្ញា តទល់នឹង Stanistic និង Zupljanin, IT-08-91-A, សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរួមរបស់មេធាវីការពារក្តីសុំពន្យារពេល ដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៣ (“សេចក្តីសម្រេច Stanistic និង Zupljanin ចុះ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៣”) ទំព័រ ២។ រដ្ឋអាជ្ញា តទល់នឹង Dordevic, IT-05-87/1-A, សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ Vlastimir Dordevic សុំពន្យារពេលដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១១ (“សេចក្តីសម្រេច Dordevic”) ទំព័រ ២។

¹⁹ រដ្ឋអាជ្ញា តទល់នឹង Stanistic និង Simatovic, IT-03-69-A, សេចក្តីសម្រេចលើសំណើបន្ទាន់របស់ Stanistic សុំបន្ថែមចំនួន ពាក្យ ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៣ (“សេចក្តីសម្រេច Stanistic និង Simatovic”) ទំព័រ ៣, រដ្ឋអាជ្ញា តទល់នឹង Stanistic និង Zupljanin, IT-08-91-A, សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ Mico Stanistic និង Stojan Zupljanin សុំកែប្រែពេលវេលា និងចំនួនពាក្យសម្រាប់ការដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ ចុះថ្ងៃទី ០៤ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៣ (“សេចក្តីសម្រេច Stanistic និង Zupljanin ចុះខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៣”) ទំព័រ ២ និង ៤, រដ្ឋអាជ្ញា តទល់នឹង Tolimir, IT-05-88/2-A, សេចក្តីសម្រេចលើ សំណើសុំកំណត់ពេលវេលាសម្រាប់ការដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ និងបន្ថែមចំនួនពាក្យ ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ២០១៣ (“សេចក្តីសម្រេច Tolimir”) ទំព័រ ៣, រដ្ឋអាជ្ញា តទល់នឹង Dordevic, IT-05-87/1-A, សាលក្រម ចុះថ្ងៃទី ២៧ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៤ ឧបសម្ព័ន្ធ ក៖ ប្រវត្តិនីតិវិធី កថាខណ្ឌ ៣ ទំព័រ ៤១៤។

²⁰ Karemera និង Ngirumpatse តទល់នឹងរដ្ឋអាជ្ញា, ICTR-98-44-A, សេចក្តីសម្រេចលើសំណើសុំពន្យារពេលដាក់បណ្តឹង សាទុក្ខ ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១២ (“សេចក្តីសម្រេច Karemera”) កថាខណ្ឌ ៩។

²¹ សេចក្តីសម្រេច Stanistic និង Simatovic ទំព័រ ៣, សេចក្តីសម្រេច Stanistic និង Zupljanin ចុះខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៣ ទំព័រ

សំណើបន្ទាន់មេធាវីការពារក្តីហោក ខៀវ សំផន និងមេធាវីការពារក្តីហោក នួន ជា សុំពន្យារពេលកំណត់ និងបង្កើនចំនួនទំព័រ នៃបណ្តឹងសាទុក្ខ

ណាមិញ ក្នុងរឿងក្តី *Lubanga* អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលនៃតុលាការព្រហ្មទណ្ឌអន្តរជាតិ យល់ឃើញថា “ដោយសារតែវាជាឧបាស្រ័យទីមួយប្រឆាំងនឹងសាលក្រមមួយ (...) ដែលអាច លើកបញ្ហាថ្មី និងស្មុគស្មាញ និងដោយសារតែសាលក្រមវែង មានកាលៈទេសៈពិសេស (...) ជាយុត្តិកម្មសម្រាប់ការបង្កើនចំនួនទំព័រដែលអនុញ្ញាត សម្រាប់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់លោក *Thomas Lubanga*”²³។

២២. នៅចំពោះមុខ អ.វ.ត.ក យុត្តិសាស្ត្ររបស់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល មិនសូវសម្បូរបែបនោះ ទេ។ ជាក់ស្តែង មកទល់នឹងពេលនេះ ចៅក្រមនៃអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល បានទទួលបណ្តឹង សាទុក្ខតែមួយគត់ប្រឆាំងនឹងសាលក្រម (ក្នុងរឿងក្តី **ខុប**) និងបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗតិចតួចបំផុត (ក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១)។ សំណុំរឿង ០០២/០១ ជារឿងក្តីទីពីរដែលត្រូវជំនុំជម្រះ ហើយ យន្តការនៃបណ្តឹងបន្ទាន់បង្ខំមិនមានចែងនៅ អ.វ.ត.ក នោះទេ (មានតែមូលហេតុបួនប៉ុណ្ណោះដែល បើកផ្លូវឱ្យប្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗ²⁴)។

២៣. ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ធ្លាប់បានពន្យារពេលវេលាកំណត់ ដែលចែងដោយ អត្ថបទច្បាប់រួចមកហើយ។ ក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ ក្រោយពីទទួលបានបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល បានពន្យារពេលវេលាកំណត់ ដោយសារតែភាពស្មុគស្មាញនៃបញ្ហា អង្គហេតុ និងអង្គច្បាប់ ដែលបានលើកឡើង²⁵ ឬក៏ដោយសារតែ “ទំហំធំធេង ភាពស្មុគស្មាញ និង

២ និង ៤, សេចក្តីសម្រេច *Tolimir* ទំព័រ ៣ និង ៤, សេចក្តីសម្រេច *Stanisic* និង *Zupljanin* ចុះខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៣ ទំព័រ ២-៣, សេចក្តីសម្រេច *Karemara* កថាខណ្ឌ ៩, សេចក្តីសម្រេច *Dordevic* ទំព័រ ២។

²² សេចក្តីសម្រេច *Stanisic* និង *Simatovic* ទំព័រ ៣។

²³ រដ្ឋអាណា តទល់នឹង *Lubanga*, ICC-01/04-01/06 A5, សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់ *Thomas Lubanga* សុំបន្ថែមចំនួន ទំព័រសម្រាប់ការដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ កថាខណ្ឌ ៥។ គួរបញ្ជាក់ថា ការបន្ថែមចំនួន ទំព័រត្រូវបានអនុញ្ញាតចំពោះសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រកាសពិរុទ្ធភាពតែប៉ុណ្ណោះ។ សារណាដោយឡែកត្រូវ បានដាក់ ស្តីពីទោស ព្រមទាំងសំណងដល់ជនរងគ្រោះ។

²⁴ វិធាន ១០៤(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

²⁵ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំពន្យារពេល ដើម្បីធ្វើសារណាតបទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់ជន ជាប់ចោទ នួន ជា តាមវិធាន ១០៤(៤)(ឃ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ E116/1/2/1 កថាខណ្ឌ ៦។

សារៈសំខាន់នៃបញ្ហាដែលបានលើកឡើង”²⁶។ ឧទាហរណ៍ នៅក្នុងរឿងក្តី ខុច អង្គជំនុំជម្រះ តុលាការកំពូល បានផ្តល់ពេលវេលាបន្ថែម ៣០ ថ្ងៃ ដល់មេធាវីការពារក្តី សម្រាប់ការដាក់ សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ ដោយសារតែទំហំធំធេង ភាពស្មុគស្មាញនៃសំណុំរឿង និងចំនួនដ៏ច្រើននៃ សេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង “ដែលថ្មីៗហើយប៉ែកជាច្រើន ទៅលើអង្គហេតុ និងអង្គច្បាប់” ព្រមទាំងដោយសារតែ “ភាពថ្មីហើយប៉ែកនៃសំណុំរឿង” ក៏ដូចជាដោយសារតែការ តែងតាំងថ្មីនូវមេធាវីការពារក្តីមួយរូបទៀត²⁷។ ម្យ៉ាងវិញទៀត អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ក៏ បានអនុញ្ញាតឱ្យសហព្រះរាជអាជ្ញារៀបរាប់លម្អិតនូវមូលដ្ឋានបីនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ ក្នុងសារណា ចំនួន ៦៥ ទំព័រ ជាភាសាអង់គ្លេស²⁸។

២៤. វាមិនមែនឥតប្រយោជន៍នោះទេ ក្នុងការរំលឹកថា ក្នុងរឿងក្តី ខុច សហព្រះរាជអាជ្ញា បានលើក ឡើងនូវមូលដ្ឋានបីនៃបណ្តឹងសាទុក្ខ (ការកំណត់ទោស ការបូកទំនួលខុសត្រូវ និងឧក្រិដ្ឋកម្មនៃការ ធ្វើឱ្យក្លាយជាទាសករ)²⁹ ខណៈដែលមេធាវីការពារក្តី បានលើកឡើងនូវមូលដ្ឋាននៃបណ្តឹងសាទុក្ខ តែពីរប៉ុណ្ណោះ (យុត្តាធិការលើរូបបុគ្គល និងការកំណត់ទោស)³⁰។ ដូច្នោះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការ កំពូល មិនទាន់បានសម្រេចលើបញ្ហាណាមួយផ្សេងទៀត ដែលប្រហែលជាដាក់ជូន ក្នុងសំណុំ រឿង ០០២/០១ នៅឡើយទេ។

²⁶ សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់សហមេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន សុំពន្យារពេលធ្វើការឆ្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗ របស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទាក់ទងនឹងវិសាលភាពនៃការជំនុំជម្រះក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ ឯកសារ E163/5/1/2/1 ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១២ កថាខណ្ឌ ៧។

²⁷ រឿងក្តី ខុច “សេចក្តីសម្រេចលើសំណើរបស់សហមេធាវីការពារក្តីជនជាប់ចោទ កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ហៅ ខុច សុំពន្យារកាល បរិច្ឆេទសម្រាប់ការដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រមអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១០” ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១០ ឯកសារ F6/2 កថាខណ្ឌ ៨ និងកថាខណ្ឌ ១០។

²⁸ រឿងក្តី ខុច សេចក្តីសម្រេចលើសំណើពីរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំបន្ថែមចំនួនទំព័រសម្រាប់ការដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ របស់ខ្លួន ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១០ ឯកសារ F5/2 កថាខណ្ឌ ៥-៨។

²⁹ រឿងក្តី ខុច បណ្តឹងសាទុក្ខរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ប្រឆាំងនឹងសាលក្រមរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង នៅក្នុងរឿងក្តីរបស់ កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ហៅ ខុច ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១០ ឯកសារ F10 (សំណើបកប្រែសារណានេះជាភាសាបារាំងមានដល់ ទៅ ៧៥ ទំព័រ)។

³⁰ រឿងក្តី ខុច សារណារបស់សហមេធាវីការពារក្តីជនជាប់ចោទ កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ហៅ “ខុច” អំពីបណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹង សាលក្រម ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១០ របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១០ ឯកសារ F14។

សំណើបន្ទាន់មេធាវីការពារក្តីលោក ខៀវ សំផន និងមេធាវីការពារក្តីលោក នួន ជា សុំពន្យារពេលកំណត់ និងបង្កើនចំនួនទំព័រ នៃបណ្តឹងសាទុក្ខ

២៥. ក៏ប៉ុន្តែ ដោយសារតែ អ.វ.ត.ក ជំនុំជម្រះលើអង្គហេតុ ដែលបានកើតឡើង នៅចន្លោះឆ្នាំ១៩៧៥ ដល់ឆ្នាំ១៩៧៩ ហើយអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល មិនទាន់បានសម្រេចលើបញ្ហាយុត្តាធិការ ក៏ដូចជាលើការកំណត់សម័យកាលនៃឧក្រិដ្ឋកម្ម ឬទម្រង់នៃការទទួលខុសត្រូវ ក្នុងសំណុំរឿង ០០២/០១ ព្រមទាំងលើគោលការណ៍នៃភាពអាចទទួលយកបាន និងវាយតម្លៃភ័ស្តុតាង ក្នុងប្រព័ន្ធច្បាប់ចម្រុះ វាមិនមានអ្វីសង្ស័យទេថា បញ្ហាស្តុកស្តាយជាច្រើននឹងត្រូវលើកឡើងជាលើកដំបូង នៅពេលធ្វើបណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសាលក្រម ចុះថ្ងៃទី ០៧ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៤³¹។ តាមពិត បញ្ហាគតិយុត្តិ និងការចោទប្រកាន់ផ្នែកអង្គហេតុជាច្រើននៃសំណុំរឿង ០០២/០១ មិនអាចប្រៀបធៀបបានជាមួយនឹងបញ្ហាគតិយុត្តិ និងការចោទប្រកាន់ផ្នែកអង្គហេតុនៃរឿងក្តី ខុស នោះទេ។

២៦. ដូចគ្នាផងដែរ ការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីក្នុងសំណុំរឿង ០០២ បានធ្វើឱ្យលេចឡើងនូវបញ្ហាថ្មី និងស្តុកស្តាយជាច្រើន ជាពិសេស ពាក់ព័ន្ធនឹងភាពអាចបំបែកបាននៃរឿងក្តី និងសេចក្តីសន្និដ្ឋានដែលកំណត់អំពីការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌជាបុគ្គល³²។

២៧. ក្រៅពីនេះទៀត ដោយសារតែសាលក្រមវែង (៧៧៧ ទំព័រ ជាភាសាបារាំង ៦២៣ ទំព័រ ជាភាសាអង់គ្លេស ៩៨១ ទំព័រ ជាភាសាខ្មែរ ដោយមិនគិតពីឧបសម្ព័ន្ធ ជាមួយនឹងកំណត់សម្គាល់ជើងទំព័រ ៣២៩៨) និងទំហំធំធេងនៃសំណុំរឿង (សក្ខីកម្ម ៩២³³ សវនាការ ២៣៧ ថ្ងៃ³⁴ ឯកសារភ័ស្តុតាង ៥៨២៤³⁵ សេចក្តីសម្រេចមុនចេញសាលក្រម ជាង ២៥០³⁶) ពេលវេលាកំណត់ដែលចែងដោយ

³¹ ជាអាទិ៍ ដោយសារតែពុំមានយន្តការនៃការបណ្តឹងបន្ទាន់បង្ខំ។ ឧទាហរណ៍ សូមមើល៖ យោបល់ជំទាស់របស់ចៅក្រម KLOWIECKA-MILART និងចៅក្រម JAYASINGHE ចុះថ្ងៃទី ២០ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១២ ឯកសារ E51/15/1/2.1 កថាខណ្ឌ ៥។

³² សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមរបស់ ខៀវ សំផន ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងលើការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីបន្ថែមលើសំណុំរឿង ០០២ និងវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២/០២ ចុះថ្ងៃទី ២៩ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១៤ ឯកសារ E301/9/1/1/3 កថាខណ្ឌ ៧៧-៨៥។

³³ សាលក្រម កថាខណ្ឌ ៣២។

³⁴ រហូតដល់ថ្ងៃចុងក្រោយនៃការធ្វើសេចក្តីបញ្ចប់ការពិភាក្សាដេញដោល ថ្ងៃទី ៣១ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៣ ឯកសារ E1/237.1។

³⁵ សាលក្រម កថាខណ្ឌ ៣៣។

³⁶ ប្រតិចារឹកសវនាការ ថ្ងៃទី ៣១ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៣ ឯកសារ E1/237.1 ទំព័រ ៥៦ បន្ទាត់ ១៦-១៨ ប្រហែលម៉ោង [14.12.47]។

អត្ថបទច្បាប់ នឹងមិនអាចឱ្យរៀបចំសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ ប្រកបដោយគុណភាព និង “អត្ថន័យ ខ្លីមសារ” បាននោះទេ។

២៨. ក្នុងបរិបទនេះ វាពិតជាមានកាលៈទេសៈពិសេស និងសំអាងហេតុអាចយកជាការបាន សម្រាប់ជា យុត្តិកម្មនៃការពន្យារពេលកំណត់ និងបង្កើនចំនួនទំព័រដែលអនុញ្ញាត។

២៩. មេធាវីការពារក្តី ដឹងយ៉ាងច្បាស់ថា “គុណភាព និងប្រសិទ្ធភាពនៃសារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ មិនមែន អាស្រ័យលើប្រវែងនោះទេ គឺវាអាស្រ័យលើភាពច្បាស់លាស់ និងភាពរឹងមាំនៃទន្ធករណី”³⁷។

៣០. ដោយសារតែឧបសគ្គខាងក្រៅ សារៈសំខាន់នៃសេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ (សូមមើល ផ្នែកទី ២ ខាងលើ) ទំហំធំធេង និងភាពស្មុគស្មាញនៃសាលក្រមនិងសំណុំរឿង មេធាវីការពារក្តី យល់ឃើញថាជាការសមហេតុផលក្នុងការផ្តល់ជូនខ្លួននូវ៖

- ពេលវេលា ៧៤ ថ្ងៃ សម្រាប់ការដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ ចំនួន ៥០ ទំព័រ ជា ភាសាបារាំង ឬជាភាសាអង់គ្លេស និងសមមូលតាមការតម្រូវជាភាសាខ្មែរ (១៤ ថ្ងៃ ចាំបាច់ សម្រាប់ការបកប្រែ)³⁸ ហើយគិតចាប់ពីរយៈពេលនេះ នូវ
- ពេលវេលា ១១៧ ថ្ងៃ សម្រាប់ការដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ ចំនួន ១៥០ ទំព័រ ជាភាសាបារាំង ឬជាភាសាអង់គ្លេស និងសមមូលតាមការតម្រូវជាភាសាខ្មែរ (៤២ ថ្ងៃ ចាំបាច់សម្រាប់ការបក ប្រែ)³⁹។

³⁷ សេចក្តីសម្រេច Stanisic និង Simatovic ទំព័រ ២។

³⁸ សម្រាប់ការបកប្រែឯកសារ ៥០ ទំព័រ ជាភាសាខ្មែរ គេត្រូវការរយៈពេលប្រហែល ១០ ថ្ងៃធ្វើការ ស្មើនឹង ២ សប្តាហ៍គិតទាំង ថ្ងៃសៅរ៍ និងថ្ងៃអាទិត្យ។

³⁹ សម្រាប់ការបកប្រែឯកសារ ១៥០ ទំព័រ ជាភាសាខ្មែរ គេត្រូវការរយៈពេលប្រហែល ៣០ ថ្ងៃធ្វើការ ស្មើនឹង ៦ សប្តាហ៍គិត ទាំងថ្ងៃសៅរ៍ និងថ្ងៃអាទិត្យ។

អាស្រ័យហេតុនេះ

៣១. មេធាវីការពារក្តី ស្នើសុំអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល មេត្តា៖
- **អនុញ្ញាត** ឱ្យមេធាវីការពារក្តីដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ ចំនួន ៥០ ទំព័រ ជាភាសាបារាំង ឬជាភាសាអង់គ្លេស និងសមមូលតាមការតម្រូវជាភាសាខ្មែរ ក្នុងរយៈពេល ៧៤ ថ្ងៃ គិតចាប់ពីថ្ងៃជូនដំណឹងអំពីសាលក្រម ជាបីភាសា។
 - **អនុញ្ញាត** ឱ្យមេធាវីការពារក្តីដាក់សារណាបណ្តឹងសាទុក្ខ ចំនួន ១៥០ ទំព័រ ជាភាសាបារាំង ឬជាភាសាអង់គ្លេស និងសមមូលតាមការតម្រូវជាភាសាខ្មែរ ក្នុងរយៈពេល ១១៧ ថ្ងៃ គិតចាប់ពីថ្ងៃដាក់សេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខ។

	មេធាវី គង់ សំអុន មេធាវី Anta GUISSÉ មេធាវី Arthur VERCKEN	រាជធានីភ្នំពេញ រាជធានីភ្នំពេញ រាជធានីភ្នំពេញ	
	មេធាវី សុន អរុណ មេធាវី Victor KOPPE	រាជធានីភ្នំពេញ រាជធានីភ្នំពេញ	